Handläggare
Markus Ekvall
Kostchef
Samhällsbyggnadsförvaltningen
0140–68230

markus.ekvall@tranas.se

Mottagare
Kommunfullmäktige
Teknik- och griftegårdsnämnden

Taxor av principiell art – Kostavdelningen – för år 2027

Förvaltningens förslag till beslut

att teknik- och griftegårdsnämnden godkänner föreslagna måltidstaxor gällande år 2027, för matdistribution till kunder i ordinärt boende och för matgäster på Bergets seniorrestaurang, med biståndsbeslut om momsbefrielse av måltider.

att teknik- och griftegårdsnämnden lämnar de föreslagna taxorna till kommunfullmäktige för antagande.

att de reviderade taxorna ska börja gälla från och med den 1 januari 2027.

Sammanfattning

Inför 2027 har kostavdelningen genomfört en översyn av taxorna för matdistribution till kunder i ordinärt boende samt för lunch på Bergets seniorrestaurang för personer med biståndsbeslut om momsbefrielse. Budgetunderlaget visar att verksamheten fortsatt påverkas av ökade kostnader, främst inom livsmedel, personal, transporter och förpackningsmaterial.

För att delvis kompensera för kostnadsutvecklingen föreslås att taxan höjs med fem (5) kronor per portion, från 78 kronor till 83 kronor. Därutöver föreslås att dessert debiteras separat, med 15 kronor per portion.

Omvärldsläget är fortsatt osäkert med kostnadsökningar som följd, inom flera områden som påverkar måltidsverksamheten. Höga prisnivåer kvarstår för bland annat energi, drivmedel, livsmedel, förpackningsmaterial och transporter. Livsmedelsmarknaden är fortsatt pressad, särskilt när det gäller kött, mejeriprodukter samt frukt och grönsaker. Matdistributionen medför även betydande kostnader för förpackningar och transporter.

Förvaltningen bedömer att den föreslagna taxejusteringen är nödvändig för att säkerställa verksamhetens ekonomiska hållbarhet och skapa förutsättningar för fortsatt produktion och distribution av näringsriktiga, säkra och kvalitativa måltider.

Beskrivning av ärendet

Årligen, under hösten, genomförs en översyn av taxor inom teknik- och griftegårdsnämndens ansvarsområden. Respektive verksamhet analyserar rådande kostnadsutveckling och lämnar förslag till eventuella prisjusteringar. Om nämnden godkänner de föreslagna taxorna ska förslaget sedan lämnas till kommunfullmäktige för antagande. Kostavdelningen är en resultatenhet vilket innebär att kostnader och intäkter ska generera nollresultat.

Förvaltningens bedömning

Kostavdelningen bedömer att en höjning av taxan med fem (5) kronor per portion är nödvändig, för att delvis kompensera för de ökade kostnader som verksamheten möter under 2027.

Förslaget innebär följande taxejusteringar till år 2027:

- Matdistribution till kund i ordinärt boende, med biståndsbeslut om momsbefrielse: **83,00 kr per portion**
- Bergets seniorrestaurang lunch för kund med biståndsbeslut om momsbefrielse: **måndag – söndag = 83,00 kr per portion**
- **Dessert 15 kr per portion**

Nuvarande taxor för år 2026 ser ut som följer:

- Matdistribution till kund i ordinärt boende, med biståndsbeslut om momsbefrielse: 78,00 kr per portion
- Bergets seniorrestaurang lunch för kund med biståndsbeslut om momsbefrielse: måndag – söndag = 78,00 kr per portion

Tidigare har dessert ingått i måltiden när soppa har serverats samt på helger. Av logistiska skäl har kostavdelningen valt att inte erbjuda soppa till matdistributionen. Av ekonomiska skäl föreslås att helgens dessert inte längre ingår i måltiden. Dessert kommer istället att erbjudas samtliga dagar i veckan men debiteras separat med 15 kronor per portion. Förslaget innebär att kunder som önskar dessert även fortsättningsvis kan välja detta tillval, samtidigt som kostavdelningen får bättre kostnadstäckning för produktion, råvaror och distribution.

Budgetunderlaget visar att kostnadsutvecklingen även under 2027 fortsätter att påverka verksamheten ogynnsamt, vilket medför behov av en justering av taxorna.

Omvärldsanalys

Den ekonomiska utvecklingen är fortsatt osäker och påverkas av geopolitiska konflikter, handelspolitiska spänningar och störningar i globala leveranskedjor.

Måltidsverksamheten påverkas särskilt av kostnadsutvecklingen inom energi och drivmedel, förpackningsmaterial, livsmedel, städ- och hygienprodukter samt transporter. Kostnaderna inom dessa områden påverkar såväl produktion som distribution av måltider och har därför stor betydelse för verksamhetens ekonomi.

Livsmedelsmarknaden är fortsatt ansträngd och flera viktiga råvarugrupper ligger kvar på historiskt höga prisnivåer. Exempel på råvarugrupper som påverkas är nötkött, fläskkött, kyckling, mejeriprodukter samt frukt och grönsaker. Prisutvecklingen påverkas bland annat av ökade produktionskostnader, högre foderpriser, klimatrelaterade utmaningar och osäkerhet på internationella marknader.

För matdistribution till ordinärt boende utgör kostnaden för förpackningar och distribution en betydande del av den totala måltidskostnaden. Samtliga måltider produceras, portionsförpackas och distribueras av kostavdelningen. Kostnaden för en matlåda uppgår till cirka 5,50 kronor per styck. Utöver detta tillkommer kostnader för distribution i form av fordon, drivmedel, underhåll och personalkostnader.

Jämförelse med andra kommuner
En jämförelse har genomförts med ett antal kommuner i Jönköpings län. Kommunerna har dock olika organisatoriska lösningar och förutsättningar. I vissa kommuner ingår exempelvis leverans medan den debiteras separat i andra. Med en föreslagen taxa på 83 kronor per portion ligger Tranås fortsatt på en konkurrenskraftig nivå jämfört med flera kommuner i länet.

Kommun	Pris i kronor per portion (kr/p) År 2025	Pris i kronor per portion (kr/p) År 2026
Eksjö	92	93
Gnosjö	90	93
Habo	90	90
Vetlanda	80	82
Vaggeryd	-	75**
Aneby	74	77
Värnamo	107*	107*

* Av Värnamos taxa utgör 40 kronor leveransavgift.

**Av Vaggeryds taxa utgör ca 6 kronor leveransavgift. (181 kr/månaden)

Samråd

Vård- och omsorgsförvaltningens förvaltningschef fick information om de föreslagna prishöjningarna via mail i februari 2026, i samband med det första utkastet av budgeten för 2027.

Ekonomi

Budgetarbetet för 2027 visar att kostavdelningen fortsatt påverkas av högre livsmedelskostnader, högre personalkostnader, ökade kostnader för transporter samt fortsatt höga priser på förpackningsmaterial.

Den föreslagna taxejusteringen bedöms vara nödvändig för att säkerställa verksamhetens ekonomiska hållbarhet och möjliggöra fortsatt produktion och distribution av näringsriktiga, säkra och kvalitativa måltider.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2026-08-21
- Taxor av principiell art - Kostavdelningen 2027, daterat 2026-08-21

Beslutet skickas till

Diariet
Kostavdelningen
Kommunfullmäktige
Vård- och omsorgsnämnden
Förvaltningschef för vård- och omsorgsförvaltningen
Avgiftshandläggare på vård- och omsorgsförvaltningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Patrik Karlsson
Samhällsbyggnadschef

Markus Ekvall
Kostchef